

**ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
ЕВФЕМІЗМІВ У АНГЛОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ
ДИСКУРСІ
(НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВ БАРАКА ОБАМИ)**

Кравець Л. С.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент

Таценко Н. В.

XXI століття – час політичних змін та переходу з одних політичних режимів у інші. Ці зміни, викликані рядом соціальних та культурних чинників, тягнуть за собою відповідні перетворення у мовній системі, яка не залишається сталою і пристосовується до тієї суспільно-політичної реальності, яка панує у середовищі використання певної мови.

Політичний дискурс – це сукупність смислів, когнітивних та ціннісних значень, що є основою політичної культури суспільства, охоплює всі форми комунікативної активності людини, її рефлексію щодо політичного світу та своєї ролі в ньому, а також культурні артефакти, реалізовані у функціональній політичній символіці [1, 104]. Це поняття також охоплює інституційні й неінституційні (особистісно орієнтовані) форми спілкування, в яких суб'єкт, адресат або зміст спілкування належать до сфери політики. Цьому дискурсу притаманні єдність і взаємодія тексту та контексту. Відмінність політичної комунікації від інших видів спілкування полягає у переважанні масових і групових клієнтів над індивідуальними.

Жодна політична комунікація, жоден виступ політичного діяча не відбувається без спроб завуалювати дійсність, прикрасити її за допомогою лексичних засобів та приховати неприємні факти. Керуючись метою політичного лідерства, політики вдаються до вживання лексичних одиниць, які завуальовують негативні суспільні явища і прикрашають реальність – евфемізмів.

Евфемізмом вважається як слово чи словосполучення, яке слугує для заміни некоректних висловлювань, так і сам процес заміщення грубих недоречних фраз альтернативними.

Проте слід диференціювати евфемізми загальні та ті, що вживаються у політичному дискурсі.

Політичні евфемізми – це група евфемізмів, які використовуються в політичній комунікації для заміни слів або виразів, які вважаються табу на певному історичному етапі розвитку суспільства з метою уникнути прямої номінації всього, що може визвати негативну оцінку або образити почуття адресата політичної комунікації, а також цілеспрямовано вплинути на громадську думку [2, 9]. Основна їх особливість полягає в тому, щоб вплинути в межах політичної комунікації на суспільну думку шляхом спотворення та пом'якшення певних явищ та фактів політичної дійсності.

Промови політичних діячів, звернені на зацікавлення виборців, завжди містять прийоми евфемізації, бо політик прагне уникати комунікативних невдач та промахів, щоб не створити у адресата відчуття дискомфорту.

Одним із таких політиків, які вдаються до вживання евфемізмів, є президент Сполучених Штатів Америки Барак Обама, тексти промов якого є типовим осередком для евфемізмів у сучасній лінгвістиці.

Більшість політичних евфемізмів Обами спрямовані на підкреслення багатонаціональності Америки, рівності всіх громадян незалежно від їхніх прибутків, соціального статусу, фізичних вад та недоліків, кольору шкіри та етнічної приналежності. Окрему групу складають евфемізми, спрямовані на приховування економічних та фінансових проблем та спроб подолати їх будь-якими можливими шляхами.

Отже, політика знаходить своє відображення у політичному дискурсі, який безпосередньо пов'язаний із застосуванням евфемізмів. Причини евфемізації політичних текстів – різні, проте мета – одна – заволодіння владою.

1. Соціологічна енциклопедія / Укладач В. Г. Городяненко – К. : Академвидав, 2008. – 456 с.
2. Миронина А. Ю. Политические эвфемизмы как средство реализации стратегии уклонения от истины в современном

политическом дискурсе: (на материале публич. выступлений Б. Обамы) : автореф. дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.04 / А. Ю. Миронина. – Н. Новгород, 2012. – 19 с.

Перекладацькі інновації : матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 15-16 березня 2013 р. / Ред.кол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.В. Ємельянова та ін. — Суми : СумДУ, 2013. — С. 69-71.